

LÁTTÁL CSODÁKAT

I.

Eljön az idő, amikor a játék
mutatványánál fontosabb, ami
szívedben mint a nyugtalan parázs ég
s amit úgy érzed, meg kell vallani.
Valami ige keresi a testét,
valami lélek köntösét, a szót,
s melengeted, hogy végre megszülessék,
magzatodat, az igazi valót.
S már nem te szólsz: az szól teáltalad már,
mit annyi lázas éven át tagadtál:
az igazság, mely sorsodban ragyog.
Dicsőséged, hogy művé mondhatod.

II.

Magányban éltél s ez volt büszkeséged;
de magányod a rab magánya volt,
mert nem tudtad: ha kincset ad az élet,
azért ad kincset, hogy elpazarold.
Egy angyal jött el érted és kiváltott;
lengett veled a kosár a falon;
tengert adott, hatalmat és világot;
azóta beszélsz ilyen szabadon.
Thalatta! — mondod és a hab megárad;
tűz! — mondod és föllángolnak a várak;
s kiáltozol, míg tűz és víz belül,
szívedben is békévé egyesül.

III.

Láttál csodákat. Hétezer madár szállt
s halált emésztett vinnyogó belük.
Vonult a nép, imádni ment a császárt
és fölfalták a kondorkeselyűk.
Hat hétig habzó tűz kavart vak örvényt
s a föld alatt vajúdtak az anyák.
A többiről nem szólhatsz, ami történt,
mert félelmedben megbénult a szád.
A kéneső is régen elvonult már,
s te még mindig egy üregben lapultál.
Te láttad ezt. Hát tanusíthatod:
a szeretet még ennél is nagyobb.

IV.

Mikor meghaltál, megjelent a Lélek
s kemény sarkával addig rugdosott,
míg fölébredtél. Megrettenve nézted
bordád fölött az iszonyú nyomot;

de Őt nem láttad. Fölkeltél az ágyról
s elindultál, de fájt a seb nagyon.
Ha elalszol, azóta egyre lángol
álmodban az a tüzes csizmanyom.
Felé harapsz, visszarúgsz, mint a vad ló,
de vékonyadba vág, vérig mar a patkó,
s hajszol, míg nyugtot nem találsz, szegény
pára, a nagy Istálló melegén.

V.

Egy púpos jött, aztán egy sánta, aztán
egy vitustáncos. Nyúltál pénzedért,
de hirtelen megláttad Őt az arcán,
s az Ő véréből homlokán a vért.
Kezét nyujtotta. Adtál egy forintot,
de kihullott tenyerén a lukon.
S mintha még ő sajnált volna, amint ott
álltál ijedten az országuton.
Egy munkás ül a villamosba melléd;
az inge véres, seb hasítja mellét.
Megismered. Hosszan néz vissza rád.
S leszáll, mielőtt megszólítanád.

VI.

Nem hiszed, amit föl nem érsz eszeddel:
vallottad; és még ma is visszatér
ez a kísértés: úgy ember az ember
s csak addig ember, míg eszében él.
Nem tagadod meg, ami láthatatlan,
de látni és érteni akarod.
Már a csontodat perzseli a katlan,
mégis tüzébe nyujtod a karod.
Kövek között állsz. Lassan közelednek.
Mégsem engedsz rebbenő idegednek,
és nyitott szemmel vizsgálod, amíg
megőrölnék, az Isten malmait.

VII.

Szólni kezdesz és elnémulsz riadtan,
mert szavadban valaki más beszélt.
Két éve állsz már résen lankadatlan,
hogy végre magadban is tettenérd.
Valami éget. Tenyeredre nézel:
egy stigma lobban, aztán eltűnik.
Ágyad partján reszketve hallod éjjel
a Pusztában Kiáltó esküit.
Bástyák mögött élsz. Hajnalonta távol
már a faldöntő kürtök reze lángol.
Ostromra kész, de nem támad a had.
Vár, amíg önként megadod magad.

VIII.

Az Igazság lobogott, mint a villám,
de nem akartad látni a tüzet.
Egy hang kiáltott: „Itt vagyok! Tekints rám!” —
és te úgy tettél, mint aki süket.
Egy lasszó leng fölötted csupa lángból;
feléje kapsz, — és csupa hamu vagy.
Aludni sem tudsz már a csaholástól:
fölállsz, fülelsz; de csak a szél ugat.
Egy tó jegén botorkálsz sebesülten;
„ölj meg, Vadász!” — nyöszörgöd kimerülten.
De nem nyíl szisszen, csak a korcsolyák.
Nem bánt. Hagyja, hogy bukdácsolj tovább.

IX.

Elnyeletted magadat, de a cethal
kiokádott, és fölfogott a part.
Koporsóba bújtál, mint aki meghal,
de eltemetni senki nem akart.
Küldött az Úr s te kunyhódban maradtál;
hívott, s mutattad: „néma lett a szám”.
De jött az orkán, fölkapott hajadnál
s lehajított a város piacán.
Azóta itt tusakszol Ninivében,
s máig sem érted, hogy aki nevében
szólni taszított, bár vesédbe lát,
mért bízta ezt a harcot épp terád.

X.

Nem te hívtad. Ő választott magának.
Meghódított és beléd költözött,
hogy légy az ő félelmes igazának
tanúsága az emberek között.
Ma már tudod: amikor elvetted,
akkor volt hozzád a legközelebb,
s amit holtával vállalt Ő helyetted,
életeddel kell vállalnod neked.
Vívta vele kardokkal és cselekkel,
de legyőzött, mert nem volt nála fegyver.
Ha érte vívni rád is sor kerül,
így küzdj. Tisztán és fegyvertelenül.

Rónay György.